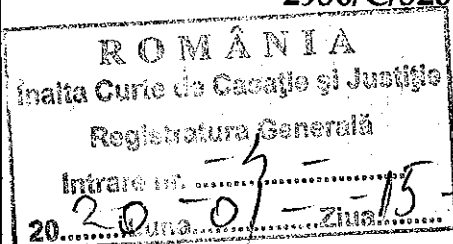




ROMÂNIA  
MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
SECȚIA JUDICIARĂ  
SERVICIUL JUDICIAR PENAL

Nr. 11918/3022/III-5/2019  
2936/C/3206/III-5/2019

15 ianuarie 2020



Către

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

București, str. Batiștei nr.25, Sector 2, Cod poștal 020934

Vă trimitem un exemplar al recursului în interesul legii declarat în conformitate cu prevederile art.471 din Codul de procedură penală, ca urmare a constatării practicii neunitare a instanțelor de judecată vizând următoarea problemă de drept : *"fapta de furt săvârșită prin scoaterea/ruperea sistemului de siguranță plasat pe bun întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art.228 alin.1 din Codul penal sau pe cele ale art.228 alin.1 raportat la art.229 alin.1 lit.e din Codul penal"*.

Totodată, precizăm că prin adresa nr.895 din 22 noiembrie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, înregistrată sub nr.2936/C/3206/III-5/2019, ne-a fost solicitat punctul de vedere asupra aceleiași probleme de drept.

Având în vedere preexistența, în cadrul Secției Judiciare, Serviciul judiciar penal, a unei lucrări cu obiect identic (11918/3022/III-5/2019 – propunere din oficiu de recurs în interesul legii privind problema de drept menționată), cele două lucrări au fost conexe.

Anexe : 39

PROCUROR ȘEF SECȚIE,  
Antoniu Leonida Constantin



MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

Nr. 11918/3022/III-5/2019  
2936/C/3206/III-5/2019

C ă t r e

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În temeiul art.471 din Codul de procedură penală, vă sesizăm  
cu

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

vizând următoarea problemă de drept<sup>1</sup> : *"fapta de furt săvârșită prin scoaterea/ruperea sistemului de siguranță plasat pe bun întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art.228 alin.1 din Codul penal sau pe cele ale art.228 alin.1 raportat la art.229 alin.1 lit.e din Codul penal"*.

Examenul jurisprudenței naționale evidențiază trei orientări cu privire la încadrarea juridică a faptei de furt săvârșite prin scoaterea/ruperea sistemului de siguranță plasat pe bun, relevând astfel caracterul neunitar al acesteia.

1. *Într-o primă opinie* s-a apreciat că fapta de sustragere a unui bun dintr-un magazin prevăzut cu sistem de alarmă, precedată de scoaterea/ruperea sistemului de siguranță aplicat pe obiectul sustras, pentru a împiedica declanșarea sistemului de alarmă, întrunește

<sup>1</sup> Cu privire la aceeași problemă de drept, intitulată *"încadrarea juridică a infracțiunii de furt calificat săvârșită prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere"*, Înalta Curte de Casație și Justiție ne-a solicitat punctul de vedere prin adresa nr.895 din 22 noiembrie 2019.



MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LĂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

elementele constitutive ale infracțiunii de furt simplu, prevăzute de *art.228 alin.1 din Codul penal*.

În acest sens s-a reținut că Hotărârea de Guvern nr.1010 din 25 iunie 2004<sup>2</sup>, de aplicare a normelor metodologice și a documentelor prevăzute în Legea nr.333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, instituie norme tehnice privind proiectarea și realizarea sistemelor tehnice de protecție și alarmare împotriva efracției și menționează că sistemul de alarmare împotriva efracției cuprinde : subsistem antiefracție, televiziune cu circuit închis și control acces.

Spre deosebire de aceste sisteme, structurate în maniera descrisă anterior, etichetele detașabile antifurt (hard tag-uri antifurt) conțin în interior un circuit electronic care declanșează o alarmă sonoră și optică în momentul trecerii produselor printre porțile antifurt. Etichetele antifurt sunt scoase de pe produse la vânzare.

Rezultă, așadar, că mecanisme relativ simple din categoria etichetelor detașabile antifurt nu pot fi asimilate sistemelor complexe de alarmă ori de supraveghere în sensul art.229 alin.1 lit.e din Codul penal.

În plus, s-a arătat că această agravantă a fost introdusă de legiuitor având în vedere realitatea socială actuală, când tot mai multe proprietăți sunt dotate cu sisteme de alarmă sau de supraveghere, și nu de puține ori infractorii recurg la anihilarea acestor sisteme pentru facilitarea comiterii infracțiunii.

Un alt argument invocat în susținerea opiniei este acela că, pentru a îndeplini cerința legală care o încadrează în varianta calificată analizată, fapta de furt trebuie săvârșită prin scoaterea din funcțiune, în scopul facilitării acțiunii de sustragere, a unui sistem de alarmă în întregul său, făcându-l integral neoperațional cu privire la toate componentele sale, iar nu prin compromiterea temporară a unei părți componente a acestui sistem, numai în raport cu bunurile sustrate (porțile senzormatice care captează semnalele tag-urilor antifurt montate

<sup>2</sup> Hotărârea de Guvern nr.1010 din 25 iunie 2004 a fost abrogată, prevederile invocate nefiind preluate în Hotărârea de Guvern nr.301/2012, Capitolul V – Sisteme tehnice de protecție și alarmare împotriva efracției



MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

individual pe obiectele sustrase), fără vreo intervenție tehnică asupra sistemului de alarmă al magazinului, ca ansamblu de echipamente.

Totodată, s-a mai susținut că înlăturarea elementelor de siguranță ar putea fi apreciată ca înlăturarea unui obstacol, ceea ce ar putea conduce la reținerea unui furt comis prin efracție.

În concluzie, s-a reținut că în ipoteza scoaterii sistemului de siguranță plasat pe un bun, nu este scos din funcțiune sistemul antifurt pentru magazine, privit în totalitatea lui, întrucât celelalte elemente rămân în funcțiune – porțile antifurt, antenele, unitatea de dezactivare a dispozitivelor de siguranță montate pe diferitele obiecte – sistemul continuând să detecteze astfel eventualele obiecte asupra cărora s-ar exercita o acțiune de sustragere și cu privire la care elementele de siguranță nu au fost scoase.

În acest sens, în sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București sunt invocate un număr de 6 hotărâri judecătorești aparținând Curților de Apel București (patru) și Iași (două).

Pe de altă parte, în urma verificării din oficiu a jurisprudenței la nivel național au fost identificate în susținerea aceleiași orientări un număr de 12 hotărâri pronunțate de instanțe din circumscripția a 3 curți de apel (Anexele 1 – 12).

**2. În cea de-a doua orientare s-a reținut că, în ipoteza dată, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de furt calificat prevăzute de art.229 alin.1 lit.e din Codul penal.**

În susținerea opiniei s-a argumentat că fapta este substanțial diferită de o infracțiune de furt în formă simplă, întrucât această ipoteză presupune înlăturarea unui mijloc de protecție/securitate/siguranță instalat suplimentar pe bun, chiar în scopul împiedicării furtului. Ca atare, poate fi considerat similar sistemelor de asigurare prin încuiere/blocare pentru care ar fi necesară efracția. S-a apreciat că trebuie reținut furtul calificat chiar și în situația în care sistemul de alarmă nu este distrus, ci doar înlăturat, scopul normei legale fiind de a sancționa



MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

mai sever faptele de furt comise prin înlăturarea unor astfel de sisteme.

Pe de altă parte, din modul de redactare a textului legal, printr-o interpretare literală, rezultă că pentru a putea reține elementul circumstanțial de agravare prevăzut de alin.1 lit.e al art.229 din Codul penal nu este necesară o acțiune materială asupra sistemului de alarmă sau o acțiune prin care este întreruptă alimentarea electrică a acestuia, semnificația textului fiind aceea de a face nefuncțional sistemul de alarmă, care în ipoteza dată este compus din mai multe elemente (tag antifurt/poartă antifurt).

Față de realitatea socială actuală și specificul sistemelor de alarmă folosite de magazinele care comercializează diverse produse, se apreciază că îndepărtarea tag-urilor antifurt sau izolarea semnalului acestora reprezintă o intervenție asupra structurii tehnice a sistemului, de natură să afecteze însuși modul de funcționare al dispozitivului, având în vedere că la momentul trecerii cu bunul sustras prin dreptul porților antifurt nu se mai declanșează semnalul acustic și luminos de avertizare (alarma).

În susținerea acestei orientări Colegiul de conducere al Curții de Apel București a invocat un număr de **8 hotărâri** judecătorești aparținând Curților de Apel București (cinci), Timișoara (două), Constanța (una).

**În urma verificării de către noi a jurisprudenței naționale** în materie s-au mai identificat **încă 24 de hotărâri** pronunțate de instanțe din circumscripția a 8 curți de apel (Anexele 13 – 36).

**3. În sfârșit, într-o altă opinie, minoritară,** s-a concluzionat că, în ipoteza în care fapta se săvârșește prin acționarea asupra sistemului de siguranță al unui bun este furt simplu, dar dacă scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere s-a făcut prin distrugerea acestuia, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de furt calificat săvârșit prin efracție, prevăzute de **art.229 alin.1 lit.d teza I din Codul penal.**

S-a reținut că intervenția asupra unui sistem antifurt nu este



MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

definită de Codul penal, apreciindu-se că devin aplicabile dispozițiile art.25 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora "în cadrul soluțiilor legislative preconizate trebuie să se realizeze o configurație explicită a conceptelor și noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite".

În același sens au fost invocate și dispozițiile alin.3 al art.48 din actul normativ menționat, potrivit cărora "dacă în cuprinsul unui articol se utilizează un termen sau o expresie care are în contextul actului normativ un alt înțeles decât cel obișnuit, înțelesul specific al acestuia trebuie definit în cadrul unui alineat subsecvent; în cazul în care frecvența unor astfel de termeni și expresii este mare, actul normativ trebuie să cuprindă în structura sa un grupaj de definiții sau o anexă cu un index de termeni".

În contextul acestor prevederi legale s-a apreciat că termenul de *sistem de alarmă* folosit în art.229 alin.1 lit.e din Codul penal are în vedere înțelesul obișnuit și anume acela de *sistem de alarmare împotriva efracției* utilizat în art.27 alin.5 din Legea nr.333/2003, republicată, privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.

În sensul acestei legi, prin *sistem de alarmare împotriva efracției* se înțelege ansamblul de echipamente electronice care poate fi compus din centrală de comandă și semnalizare optică și acustică, detectoare, butoane și pedale de panică, control de acces și televiziune cu circuit închis cu posibilități de înregistrare și stocare a imaginilor și datelor, corespunzător gradului de siguranță impus de caracteristicile obiectivului păzit.

Prin urmare, dispozitivele scoase de pe produsele comercializate în magazine reprezintă accesorii ale unui "sistem antifurt pentru magazine" care nu se încadrează în prevederile art.27 alin.5 din Legea nr.343/2003, republicată, neavând în componență o centrală de comandă astfel cum prevede acest text de lege.



Așadar, instanțele au reținut că, în ipoteza sustragerii unor produse prin tăierea/ruperea etichetelor detașabile antifurt ori a cablului de prindere a bunului pe panoul de prezentare, sunt incidente prevederile art.229 alin.1 lit.d din Codul penal, furtul fiind săvârșit *prin efracție*, iar nu prin scoaterea din funcțiune a unui sistem de alarmă sau de supraveghere. Mecanisme relativ simple din categoria etichetelor detașabile antifurt nu pot fi asimilate sistemelor complexe de alarmă ori de supraveghere în sensul art.229 lit.e din Codul penal.

În susținerea acestei din urmă orientări, Colegiul de conducere al Curții de Apel București invocă opinia exprimată de instanțe din circumscripția a trei curți de apel (Timișoara, Pitești și Cluj), fără a identifica însă practică judiciară care să pună în discuție explicit această problemă de drept.

În schimb, în urma verificării din oficiu a jurisprudenței naționale s-au identificat 3 hotărâri judecătorești aparținând Curților de Apel București și Tg.Mureș (Anexele 37 - 39).

Dispozițiile legale relevante în lămurirea problemei de drept sunt art.228 alin.1, art.229 alin.1 lit.d și e din Codul penal, art.27 alin.5 din Legea nr.333/2003, republicată, privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.

## Codul penal

### Art.228 alin.1 – Furtul

*Luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*

### Art.229 alin.1 lit.d și e – Furtul calificat

*(1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:*

*d) prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;*

*e) prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.*



**Legea nr.333/2003**

**Art.27 alin.5** - *În sensul prezentei legi, prin sistem de alarmare împotriva efracției se înțelege ansamblul de echipamente electronice care poate fi compus din centrală de comandă și semnalizare optică și acustică, detectoare, butoane și pedale de panică, control de acces și televiziune cu circuit închis cu posibilități de înregistrare și stocare a imaginilor și datelor, corespunzător gradului de siguranță impus de caracteristicile obiectivului păzit.*

**Apreciez că soluția legală în materie este ilustrată de prima orientare jurisprudențială.**

Spre deosebire de Codul penal anterior, în actuala reglementare a furtului calificat a fost introdus, între altele, un nou element circumstanțial de agravare, și anume săvârșirea furtului *prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere.*

Potrivit *Expunerii de motive*, instituirea de către legiuitor a elementului agravant menționat își găsește justificarea în realitatea socială actuală, când tot mai multe proprietăți sunt dotate cu sisteme de alarmă sau supraveghere și nu de puține ori infractorii recurg la anihilarea acestora pentru facilitarea comiterii infracțiunii.

Or, scoaterea din funcțiune a unui astfel de sistem necesită o anumită specializare a infractorilor și, prin urmare, denotă un pericol social sporit.

Așadar, prin introducerea acestui element circumstanțial de agravare legiuitorul a urmărit sancționarea mai gravă a infractorilor care prezintă un grad de pericolozitate ridicat, întrucât pentru săvârșirea infracțiunilor își pregătesc cu atenție mecanismele de ocolire a sistemelor de alarmă sau de supraveghere, dând dovadă de inventivitate în a le neutraliza<sup>3</sup>.

<sup>3</sup> V.Cioclei, Drept penal, Partea specială, Infracțiuni contra persoanei și infracțiuni contra patrimoniului, Ed.C.H.Beck, București, 2014, pag.254





MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

Totodată, pe lângă limitele de pedeapsă mai ridicate, reținerea elementului agravant menționat poate avea consecințe foarte importante și în ceea ce privește luarea măsurii arestării preventive.

Ipotezele avute în vedere în jurisprudența analizată, care au generat opinii diferite sub aspectul încadrării juridice, vizează exclusiv faptele de furt comise prin înlăturarea / ruperea mecanismelor de siguranță montate pe bunuri în scopul activării sistemului de alarmă (tag-uri antifurt) ori izolarea semnalului acestora.

În vederea soluționării problemei de drept se impune, pe de o parte, o analiză a noțiunii de *sistem de alarmă* folosite în art.229 alin.1 lit.e din Codul penal, iar, pe de altă parte, stabilirea semnificației care trebuie dată expresiei *scoaterea din funcțiune*.

Astfel, în condițiile în care Codul penal nu definește expres această noțiune, trebuie avut în vedere înțelesul obișnuit utilizat în art.27 alin.5 din Legea nr.333/2003, republicată, privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.

Potrivit textului de lege, prin "sistem de alarmare împotriva efracției" se înțelege ansamblul de echipamente electronice care poate fi compus din centrală de comandă și semnalizare optică și acustică, detectoare, butoane și pedale de panică, control de acces și televiziune cu circuit închis cu posibilități de înregistrare și stocare a imaginilor și datelor, corespunzător gradului de siguranță impus de caracteristicile obiectivului păzit.

În ceea ce privește semnificația expresiei *scoaterea din funcțiune*, literatura de specialitate<sup>4</sup> a reținut că aceasta reprezintă o *intervenție asupra structurii tehnice a sistemului, de natură să afecteze însuși modul de funcționare a dispozitivului*. S-a arătat că rațiunea agravantei rezidă în pericolul sporit rezultat din specializarea făptuitorului, din efectuarea unor acte de pregătire calificate, de identificare a sistemului și de oprire a funcționării lui. Pentru a accentua diferența dintre *scoaterea din funcțiune* a sistemului de supraveghere și o **simplică modalitate de**

<sup>4</sup> I.Kuglay în Codul penal. Comentariu pe articole, Ed.C.H.Beck, Bucuresti, 2014, pag.481



MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

ocolire a activării acestui sistem, în doctrină s-a arătat, cu titlu de exemplu, că simpla acoperire a camerei de luat vederi nu justifică reținerea acestui element circumstanțial agravant.

În plus, s-a reținut că atunci când scoaterea din funcțiune a sistemului are loc printr-o acțiune violentă, de smulgere, de îndepărtare a unui dispozitiv, nu se va reține și agravanta comiterii furtului prin efracție, întrucât sistemul **nu are natura unui obstacol material** între făptuitor și bun.

De asemenea, s-a considerat că, în scopul facilitării comiterii furtului, făptuitorul trebuie să procedeze la scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă sau de supraveghere (monitorizare) video pe care persoana vătămată l-a montat pentru protecția bunurilor (de pildă prin tăierea curentului electric care alimenta și sistemul de alarmă sau de supraveghere video și anihilarea acumulatorilor, prin blocarea soneriei sau a semnalelor luminoase ale sistemului de alarmă, etc.)<sup>5</sup>.

Raportat la aceste argumente, rezultă că, în ipoteza înlăturării/ruperii elementelor de siguranță montate pe bunurile sustrase din magazine (tag-urile antifurt), nu este scos din funcțiune întregul sistem antifurt pentru magazine, câtă vreme celelalte elemente ale acestuia (porțile antifurt, antenele, unitatea de dezactivare a dispozitivelor de siguranță) rămân în continuare în stare de funcționare.

Prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă sau de supraveghere trebuie înțeleasă întreaga activitate ilicită a făptuitorului care, prin manoperele realizate, reușește să facă inoperabil întreg sistemul creat pentru protecția unor bunuri.

Or, așa cum s-a arătat în jurisprudență, dispozitivele de siguranță aplicate pe produse nu pot fi asimilate sistemelor complexe de alarmă ori de supraveghere în sensul textului de lege, îndepărtarea acestora reprezentând doar o simplă modalitate de ocolire a activării sistemului de alarmă.

În plus, în aceste ipoteze nu este respectată rațiunea care a stat la baza instituirii în textul de lege a acestui element agravant,

<sup>5</sup> M.Udroiu, *Drept penal, Partea specială, Editia 3, Ed.C.H.Beck, Bucuresti, 2016, pag.227*



MINISTERUL PUBLIC  
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE  
CABINET PROCUROR GENERAL

întrucât din modalitatea săvârșirii faptei nu rezultă un grad sporit de periculozitate al făptuitorului.

În concluzie, fapta de furt săvârșită prin înlăturarea / ruperea sistemului de siguranță plasat pe bun ori izolarea semnalului acestuia întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art.228 alin.1 din Codul penal.

\*

\*

\*

Având în vedere cele expuse, urmează să constatați că această problemă de drept a primit o soluționare diferită și, printr-o decizie obligatorie, să stabiliți modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, conform art.474 din Codul de procedură penală.

PROCUROR GENERAL,  
Dimitrie Bogdan LICU